

บทที่ 1

บทนำ

นอกจากมนุษย์จะนำเห็ดมาใช้เป็นอาหารแล้วยังนำมาเป็นสมุนไพรใช้รักษาโรคอีกด้วย เห็ดที่เกิดขึ้นในธรรมชาตินั้นแพร่กระจายไปทั่วโลกทั้งในยุโรป อเมริกาเหนือ อเมริกาใต้ เอเชีย และแอฟริกา ซึ่งเห็ดแต่ละชนิดและแต่ละพันธุ์ จะแตกต่างกันไปตามสภาพแวดล้อม (มาลินทร์, 2524) ถ้าเป็นชาวไทยจะนึกถึงเห็ดฟาง ชาวจีนหรือญี่ปุ่นนึกถึงเห็ดหอม ส่วนชาวตะวันตก ยุโรปและอเมริกาจะนึกถึงเห็ดกระดุม (แชมปิญอง) (ตีพร้อม, 2524) ตามปกติดอกเห็ดจะเกิดขึ้นในฤดูกาลที่มีความชื้นสูง แต่เมื่อความต้องการใช้เห็ดเพิ่มมากขึ้น การเกิดดอกเห็ดตามฤดูกาลและตามธรรมชาติทำให้ไม่เพียงพอกับความ ต้องการ จึงได้มีการหาวิธีการเพาะเลี้ยงเห็ดขึ้น ในระยะเริ่มแรกการเพาะเห็ดเป็นเพียงการช่วยธรรมชาติ หรือเลียนแบบธรรมชาติเท่านั้น ซึ่งทำให้ได้ผลผลิตต่ำ และไม่แน่นอน (วิฑูรย์, 2527) ต่อมาประเทศฝรั่งเศสได้เริ่มต้นทดลองเพาะเห็ด โดยเพาะกลางแจ้งที่ปรับสภาพแวดล้อมให้เหมาะกับเห็ดที่จะเกิดขึ้น จากนั้นก็ทดลองเพาะในถ้ำ ในห้องใต้ดิน และในโรงเรือนที่สร้างแบบถาวร (ตีพร้อม, 2525) นอกจากนี้ยังได้มีการค้นคว้าวิธีการเกี่ยวกับการเพาะเห็ดกระดุม อันถือว่าเป็นจุดกำเนิดในการทดลองค้นคว้าการเพาะเห็ดชนิดอื่น ๆ ที่ใช้บริโภคต่อไป (อาานนท์, 2523)

เห็ดนางรมเป็นเห็ดอีกชนิดหนึ่ง ที่คนไทยทั่วไปนิยมเพาะเลี้ยงและบริโภคกันมาก ซึ่งสามารถนำมาเพาะให้เกิดดอกได้ตลอดปี ทั้งยังมีคุณค่าทางอาหารสูงประกอบด้วย คาร์โบไฮเดรต โปรตีน ไขมัน แร่ธาตุ และวิตามินหลายชนิด (สมศักดิ์ และคณะ, 2530) สำหรับเห็ดนางรมชนิดสีเทาเป็นเห็ดที่ต้องการอุณหภูมิต่ำในการออกดอก เป็นเห็ดที่มีคุณภาพดี เนื้อเห็ดกรอบ มีรสชาติหวาน ทำให้ไม่สามารถเพาะเป็นการค้าได้ในประเทศไทย เห็ดนางรมที่เพาะเป็นการค้าในประเทศไทยเป็นเห็ดนางรมชนิดสีขาว ทางมหาวิทยาลัย คินกิ ประเทศญี่ปุ่น ได้นำลูกผสมเห็ดนางรมสีเทาและเห็ดนางรมสีขาว มอบให้ทางภาค วิชาพืชสวน คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ นำมาศึกษาการเพาะเลี้ยง ซึ่งทางภาควิชาพืชสวนได้นำเห็ดดังกล่าวมาใช้เพื่อการปรับปรุงพันธุ์เห็ดชนิดนี้ต่อไป

สำหรับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ในการปรับปรุงพันธุ์เห็ดด้วยการหาวิธีการคัดเลือกเส้นใยนิวเคลียสเดี่ยวเพื่อนำมาผสมพันธุ์ และศึกษาปัจจัยบางประการที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของลูกผสมด้วย